

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Indráčkem v právní věci žalobkyně **E. K.**, proti žalovanému **Ministerstvu práce a sociálních věcí ČR** se sídlem Praha 2, Na Poříčním právu 376/1, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 20.3.2015 č.j. MPSV-UM/7230/15/4S-MSK, sp. zn. SZ/2918/2014/4S-MSK, **o příspěvek na péči,**

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalovaného Ministerstva práce a sociálních věcí ČR **se zrušuje** a věc se mu vrací k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

Rozhodnutím ze dne 20.3.2015 č.j. MPSV-UM/7230/15/4S-MSK, sp. zn. SZ/2918/2014/4S-MSK žalované Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR

zamítlo odvolání žalobkyně a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě ze dne 4.11.2014 č.j. 96006/2014/OPA. Tímto rozhodnutím byl zamítnut návrh žalobkyně na změnu výše přiznaného příspěvku na péči a bylo rozhodnuto nadále jí poskytovat tento příspěvek v původní výši 4.000,- Kč měsíčně. Žalovaný jakožto odvolací orgán dospěl k závěru, že žalobkyně je osobou závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost) ve smyslu zákona o sociálních službách.

Žalobkyně podala proti uvedenému rozhodnutí včasnou žalobu, v níž uvedla, že považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné, neboť nedostatečně zjistil skutkový stav a nepřihlédl k jejímu tvrzení o zhoršení zdravotního stavu a k obsahu onkologického vyšetření ze dne 6.2.2015. V tomto vyšetření je uvedeno, že žalobkyně neudrží moč. Podle žalovaného bylo zjištěno, že žalobkyně nezvládá 6 životních potřeb a to mobilitu, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a péči o domácnost. Ve zprávě MUDr. Š. se však uvádí, že žalobkyně neudrží moč a proto má za to, že nezvládá i výkon fyziologické potřeby. Není schopna ovládnout močení a včas použít WC a z důvodu celkové slabosti organismu není schopna ani provádět očistu.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné. Ve svém vyjádření k podané žalobě ze dne 26.5.2015 poukázal zejména na závěr posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ČR (dále jen PK MPSV ČR) ze dne 25.2.2015, podle kterého žalobkyně není osobou, která se podle § 8 odst. 2, písm. c) nebo d) zákona o sociálních službách považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni III. (těžká závislost) a IV. (úplná závislost), jde o osobu starší 18 let věku, která se podle § 8 odst. 2 písm. b) citovaného zákona považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. (středně těžká závislost). PK MPSV ČR shledala žalobkyni neschopnou zvládat 6 základních životních potřeb.

Krajský soud provedl důkaz napadeným rozhodnutím žalovaného ze dne 20.3.2015 č.j. MPSV-UM/7230/15/4S-MSK, sp. zn. SZ/2918/2014/4S-MSK a připojeným správním spisem žalovaného téhož čísla jednacího, jakož i připojeným správním spisem Úřadu práce České republiky, krajské pobočky v Ostravě sp. zn. SZ/4420/2013/AIS-SSL, žalobkyní předloženými lékařskými zprávami onkologické ambulance Slezské nemocnice v Opavě ze dne 6.2.2015 a 21.5.2015 a poté dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Při řízení o žalobě žalobkyně vycházel přitom krajský soud z ust. § 65 a násl. s.ř.s., jakož i ze skutkového a právního stavu, který tu byl dán v době vydání rozhodnutí žalovaného (§ 75 s.ř.s.).

Z hlediska skutkových zjištění vyplývajících ze správního spisu správního orgánu I. stupně vzal v daném případě krajský soud za prokázáno, že žalobkyně podala návrh na změnu výše přiznaného příspěvku na péči dne 11.8.2014. Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě, kontaktní pracoviště Opava provedl sociální šetření. Ze záznamu o tomto sociálním šetření ze dne 3.9.2014 krajský soud zjistil, že žalobkyně uvedla, že se léčí s liposarkomem, který zasáhl kůži a tkáň na nohách, v tříslech a plicích. V minulosti podstoupila radioterapii a opakovaně chemoterapii a od 4.9. jí nastupuje

další chemoterapie. Chodí o dvou francouzských holích, horší je levá noha, kterou má v oblasti chodila částečně ochrnutou. Pro silné bolesti musí mít morfiové náplasti a dvakrát denně jí sestra z Hospice Charity Opava aplikuje morfiové injekce. Rovněž užívá psychofarmaka na depresi. V záznamu se dále uvádí, že žalobkyně změnila polohu těla, vydrží sedět, stát s oporou, po rovině chodí o dvou francouzských holích, ujde asi 20 metrů. Po schodech jde s holemi a musí ji přidržovat jiná osoba. K lékařům jí vozí sanitka nebo známá autem. Žalobkyně je schopna rozlišovat zrakem, sluchem, její duševní kompetence jsou přiměřené, je schopna komunikace, vybere si potraviny a nápoje, nalije si nápoj, naporcuje stravu, ale stravu nenaservíruje, nají se a napije. Je schopna si vybrat oblečení a obuv, potřebuje pomoc při oblékání a svlékání dolní poloviny těla, při obouvání a zouvání bot na zapínání. Dojde do koupelny, provede v sedě všechny činnosti spojené s hygienou vyjma koupání. V záznamu je dále uvedeno, že žalobkyně dokáže včas použít WC, není inkontinentní, provede očistu. Potřebuje pomoc při dodržování léčebného režimu. Dne 15.10.2014 byl podán posudek lékaře OSSZ Opava se závěrem, že žalobkyně potřebuje z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pomoc při 6 základních životních potřebách a považuje se tedy za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve stupni II. Na základě tohoto posudku vydal Úřad práce ČR, krajská pobočka v Ostravě dne 4.11.2014 rozhodnutí, kterým byl zamítnut návrh žalobkyně o změnu výše příspěvku na péči s tím, že jí bude poskytován tento příspěvek ve výši 4.000,- Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí žalobkyně podala odvolání, o němž rozhodl žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím.

Z obsahu správního spisu žalovaného krajský soud zjistil, že jeho součástí je posudek PK MPSV ČR ze dne 25.2.2015. Z tohoto posudku krajský soud zjistil, že byl vypracován na podkladě nálezů praktické lékařky MUDr. M.D. ze dne 23.9.2014, onkologa MUDr. P. Š. ze dne 4.9.2014 a ze záznamu o sociálním šetření ze dne 3.9.2014. Posudková komise vycházela dále z posudkového spisu vedeného u OSSZ v Opavě, zdravotní dokumentace výše jmenované praktické lékařky a z lékařského nálezu MUDr. P. Š. – onkologa ze dne 6.2.2015 předloženého žalobkyní. V diagnostickém souhrnu onemocnění žalobkyně se uvádí recidivující zhoubný novotvar – liposarkom měkkých tkání pravého bérce a paranoidní schizofrenie. V samotném posudkovém hodnocení se pak uvádí, že žalobkyně nezvládá základní životní potřeby a to mobilitu, oblékání – obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví, osobní aktivity a některé úkony v rámci péče o domácnost. Ze zdravotního hlediska však není odůvodnitelné, aby žalobkyně nezvládala zbývající 4 základní životní potřeby, tj. orientaci, komunikaci, stravování a výkon fyziologické potřeby.

Z lékařské zprávy MUDr. P.Š. ze dne 6.2.2015 předložené žalobkyní krajský soud zjistil, že je v ní uvedeno mezi subjektivními potížemi žalobkyně: „*Před týdnem zvracela, neudrží moč...*“. Ze zprávy téhož lékaře ze dne 21.5.2015 dále krajský soud zjistil, že v ní mezi subjektivními potížemi žalobkyně je uvedeno mimo jiné: „... *moč inkontinence...*“.

Podle ust. § 8 odst. 2 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění zákona č. 366/2011 Sb. (po 31.12.2011) *osoba starší 18 let věku se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve*

a) stupni I (lehká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního

stavu není schopna zvládat tři nebo čtyři základní životní potřeby,
b) stupni II (středně těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat pět nebo šest základních životních potřeb,
c) stupni III (těžká závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat sedm nebo osm základních životních potřeb,
d) stupni IV (úplná závislost), jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu není schopna zvládat devět nebo deset základních životních potřeb,
a vyžaduje každodenní pomoc, dohled nebo péči jiné fyzické osoby.

Podle ust. § 9 odst. 1 zákona č. 108/2006 Sb. ve znění k 1.1.2012 při posuzování stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto základní životní potřeby:

- a) mobilita,
- b) orientace,
- c) komunikace,
- d) stravování,
- e) oblékání a obouvání,
- f) tělesná hygiena,
- g) výkon fyziologické potřeby,
- h) péče o zdraví,
- i) osobní aktivity,
- j) péče o domácnost.

Podle § 9 odst. 4 zákona č. 108/2006 Sb. při hodnocení schopnosti zvládat základní životní potřeby se hodnotí funkční dopad dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat základní životní potřeby; přitom se nepřihlíží k pomoci, dohledu nebo péči, která nevyplývá z funkčního dopadu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

Podle ust. 9 odst. 5 zákona č. 108/2006 Sb. pro uznání závislosti v příslušné základní životní potřebě musí existovat příčinná souvislost mezi poruchou funkčních schopností z důvodu nepříznivého zdravotního stavu a pozbytím schopnosti zvládat základní životní potřebu v přijatelném standardu. Funkční schopnosti se hodnotí s využíváním zachovaných potenciálů a kompetencí fyzické osoby a využíváním běžně dostupných pomůcek, prostředků, předmětů denní potřeby nebo vybavení v domácnosti, veřejných prostor nebo s využitím zdravotnického prostředku.

Podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb., která blíže vymezuje posuzování schopnosti zvládat základní životní potřeby:

a) Mobilita:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna zvládat vstávání a usedání, stoj, zaujímat polohy, pohybovat se chůzí krok za krokem, popřípadě i s přerušováním zastávkami, v dosahu alespoň 200 m, a to i po nerovném povrchu, chůzí po schodech v rozsahu jednoho patra směrem nahoru i dolů, používat dopravní prostředky včetně bariérových.

b) Orientace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna poznávat a rozeznávat zrakem a sluchem, mít přiměřené duševní kompetence, orientovat se časem, místem a osobou, orientovat se v obvyklém prostředí a situacích a

přiměřeně v nich reagovat.

c) Komunikace:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dorozumět se a porozumět, a to mluvenou srozumitelnou řečí a psanou zprávou, porozumět všeobecně používaným základním obrazovým symbolům nebo zvukovým signálům, používat běžné komunikační prostředky.

d) Stravování:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si ke konzumaci hotový nápoj a potraviny, nápoj nalít, stravu naporcovat, naservírovat, najíst se a napít, dodržovat stanovený dietní režim.

e) Oblékání a obouvání:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vybrat si oblečení a obutí přiměřené okolnostem, oblékat se a obouvat se, svlékat se a zouvat se, manipulovat s oblečením v souvislosti s denním režimem.

f) Tělesná hygiena:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna použít hygienické zařízení, mýt si a osušovat si jednotlivé části těla, provádět celkovou hygienu, česat se, provádět ústní hygienu, holit se.

g) Výkon fyziologické potřeby:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu, používat hygienické pomůcky.

h) Péče o zdraví:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna dodržovat stanovený léčebný režim, provádět stanovená léčebná a ošetrovatelská opatření a používat k tomu potřebné léky, pomůcky.

i) Osobní aktivity:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna vstupovat do vztahů s jinými osobami, stanovit si a dodržet denní program, vykonávat aktivity obvyklé věku a prostředí jako např. vzdělávání, zaměstnání, volnočasové aktivity, vyřizovat své záležitosti.

j) Péče o domácnost:

Za schopnost zvládat tuto základní životní potřebu se považuje stav, kdy osoba je schopna nakládat s penězi v rámci osobních příjmů a domácnosti, manipulovat s předměty denní potřeby, obstarat si běžný nákup, ovládat běžné domácí spotřebiče, uvařit si teplé jídlo a nápoj, vykonávat běžné domácí práce, obsluhovat topení a udržovat pořádek.

Krajský soud zhodnocením všech shora uvedených zjištění a skutečností dospěl k závěru, že žalovaný jakožto odvolací správní orgán, rozhodl na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu.

V rámci odvolacího řízení, na jehož základě bylo vydáno konečné správní rozhodnutí žalovaného ze dne 20.3.2015, vycházel žalovaný ze stěžejního důkazu a to z posudku posudkové komise MPSV ČR, který byl vypracován dne 25.2.2015. Jak vyplynulo z posudku posudkové komise, tato uznala žalobkyni osobou závislou na pomoci druhé osoby ve stupni II. (středně těžká závislost), neboť nezvládá celkem 6 základních životních potřeb a to mobilitu, oblékání a obouvání, tělesnou hygienu, péči o zdraví,

osobní aktivity a péči o domácnost. V tomto směru se posudková komise zcela ztotožnila se závěrem posudku lékaře OSSZ v Opavě. Dodala, že zbývající 4 základní životní potřeby žalobkyně zvládá, tedy včetně základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby. Právě na nezvládání této základní životní potřeby poukázala žalobkyně ve své žalobě. Jak shora uvedeno, podle přílohy č. 1 k vyhl. č. 505/2006 Sb. je zvládání základní životní potřeby výkonu fyziologické potřeby charakterizováno jako stav, kdy osoba je schopna včas používat WC, vyprázdnit se, provést očistu a používat hygienické pomůcky. Žalobkyně své tvrzení, že je inkontinentní (není tedy schopna včas použít WC) dokládala dvěma lékařskými zprávami onkologa MUDr. P. Š. V těchto zprávách se problém inkontinence opakovaně uvádí, přitom lékařskou zprávu ze dne 6.2.2015, jak vyplynulo z posudku PK MPSV ČR, měla tato komise k dispozici. Skutečnost, že žalobkyně podle této zprávy je inkontinentní však posudková komise vůbec blíže nehodnotila a pouze v závěru svého posudku konstatovala, že není odůvodnitelné, aby žalobkyně nezvládala neuznané základní životní potřeby, tedy mimo jiné i výkon fyziologické potřeby.

Se zřetelem k ust. § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., v platném znění, krajský soud neměl možnost v této právní věci vyžádat od posudkové komise doplňující posudek, jehož úkolem by bylo dodatečně podrobně odůvodnit žalobní námitku co do zvládání základní životní potřeby žalobkyně a to výkon fyziologické potřeby.

Za této situace krajskému soudu nezbylo, než rozhodnutí žalovaného zrušit pro vady řízení podle ust. § 78 odst. 1 s.ř.s. a věc mu vrátil k dalšímu řízení podle odst. 4 téhož ustanovení. Žalovaný v dalším řízení bude povinen odstranit vady řízení, které spočívají v neúplnosti a tím i nepřesvědčivosti posudku posudkové komise MPSV ČR ze dne 25.2.2015.

Žádnému z účastníků nebylo přiznáno právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci úspěšné žalobkyni v souvislosti s tímto řízením žádné prokazatelné náklady nevznikly (§ 60 odst. 1 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu právnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po doručení rozhodnutí, písemně ve dvojím vyhotovení. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel nebo jeho zástupce nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

V Ostravě dne 7. ledna 2016

JUDr. Petr Indráček
samosoudce